

Til
Kirkeminister, minister for landdistrikter og minister for nordisk samarbejde
Louise Schack Elholm

Borgergade, den 18. august 2023

Kære Louise Schack Elholm,

Professor Mogens A. Morgen, Arkitektskolen Aarhus og Birthe Luel, direktør for Historiske Huse takker for et godt møde den 12. juni 2023.

Vi sender dig hermed en opsummering af vores ærinde og baggrunden herfor.

Bygningsdirektivet er en trussel mod vores arkitektoniske kulturarv

Inden længe, måske allerede i slutningen af dette år, forventes forhandlingerne mellem Kommissionen, Rådet og Parlamentet i EU vedrørende det nye bygningsdirektiv at være tilendebragt. Det vil indeholde forøgede krav til bygningers fremtidige energimæssige status og dermed, alt andet lige, være en alvorlig trussel mod vores arkitektoniske kulturarv, hvis efterisolering alene gennemføres under hensyn til energieffektivitet.

Undtagelsesbestemmelse for officielt beskyttede bygninger

Det ser heldigvis ud til, at direktivet, ligesom det hidtidige direktiv, også fremover vil indeholde undtagelsesbestemmelser for bygninger, der allerede er officielt registreret eller beskyttet i en eller anden form. Derudover håber vi på, at Historiske Huses anstrengelser de sidste par år for at opnå en udvidelse af den foreslåede undtagelsesbestemmelse bærer frugt i de pågående forhandlinger.

Kommunerne har travlt

Men kommunerne har travlt, hvis klimamålene i forbindelse med Parisaftalen skal overholdes. Det kan derfor ikke gå hurtigt nok med at skaffe overblik over, hvilke af de endnu ikke registrerede og beskyttede bygninger, der bør beskyttes. Der er store områder af landet, hvor bygningerne aldrig er blevet save-registreret. Dette arbejde skal gennemføres. Når først bevaringsværdierne i klimaskærmen er forsvundet bag isolering, er det for sent.

De officielt beskyttede bygninger

De omkring 7000 fredede bygninger i Danmark er ikke i fare. De vil fortsat være omfattet af en undtagelsesbestemmelse.

Hvad angår de bevaringsværdige bygninger, er problemstillingen mere kompleks. Bevaringsværdige bygninger omfattet af direktivets undtagelsesbestemmelse vil ifølge det danske bygningsreglement

være ”bygninger der er omfattet af en bevarende byplanvedtægt, bevarende lokalplan, tinglyst bevaringsdeklaration eller bygninger udpeget i kommuneplanen som bevaringsværdige og bygninger, der af kulturministeren er besluttet udpeget som bevaringsværdige i henhold til bygningsfredningslovens §19, stk. 1”. Se brev af 23.05.22 (sagsnr. 2022-2045) fra Indenrigs- og boligminister Christian Rabjerg Madsen.

Vi ved imidlertid ikke, hvor mange bevaringsværdige bygninger, der således er officielt beskyttet, blot ved vi fra optællinger, at 107.000 bygninger er optaget i kommuneplaner som bevaringsværdige.

Det er alle de andre, der er i fare

Men vi ved med sikkerhed, at der ligger mange flere bygninger med væsentlige bevaringsværdier rundt om i landet, som endnu ikke hverken er registreret eller officielt beskyttet. Det er disse bygningers klimaskærm, som er truet.

Vi opfordrer derfor til

- at du helt generelt er opmærksom på det kommende bygningsdirektivs konsekvenser for den mest synlige og omfattende del af vores byggede kulturarv – både de beskyttede og endnu ikke beskyttede bevaringsværdige bygninger
- at udpegningen og beskyttelsen af bevaringsværdige bygninger sker i kommuneplanerne, som er under dit resort
- at de centrale planmyndigheder skal opfordre kommunerne til at sikre, at udpegningen af de bevaringsværdige bygninger bliver ajourført med SAVE-registreringer i forhold til
  - at de omfatter hele kommunen – også landdistriktsområderne
  - at de også omfatter nyere tids byggeri
  - at de er tidssvarende og ikke bare en gentagelse af kommuneatlassene.

Og endelig

- at du vil arbejde for, at der skabes økonomiske incitamenter for ejerne af disse bygninger til at vælge at energieffektivisere de bevaringsværdige bygninger, uden at anfægte bygningernes ydre bevaringsværdier.

Med venlig hilsen

Birthe luel

Mogens A. Morgen